

Beslutad av: Kommunstyrelsen

Dokumenttyp: Riktlinjer

Diarienummer: 2026/374

Antagen: KS § 201, 2026-06-09

Gäller från: 2026-06-11

Gäller för: Karlshamns kommun

Riktlinjer för budget och uppföljning i Karlshamns kommun

Inledning och syfte

Kommunallagen reglerar att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning med en ekonomi i balans. Grunden för god ekonomisk hushållning innebär att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt sätt, med balans mellan kvalitet, ekonomi och verksamhetsmässiga resultat.

Kommuner och regioner ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår i enlighet. Vidare reglerar även Kommunallagen att kommunen måste lägga en budget där intäkter överstiger kostnader. (Undantag om det finns resultatreserv eller om det finns synnerliga skäl.)

I budgeten ska skattesatsen och anslagen beslutas. Av budgeten ska det framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse och ska uppnås för en god ekonomisk hushållning ska beslutas tillsammans med budgeten.

Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år. Planen ska innehålla finansiella mål. Budgeten ska innehålla en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen.

Budgetprocess

Karlshamns kommuns planeringsprocess ska formuleras utifrån följande övergripande principer: långsiktighet och transparens. Processen ska utgå ifrån lagstiftning, den politiska visionen, de politiska målsättningarna och ett framtaget övergripande faktabaserat underlag. Processen ska tidigt i processen generera politiska planeringsförutsättningar för planeringsperioden.

Nämnder och helägda bolag, var och en inom sitt respektive ansvarsområde förväntas, utifrån de politiska planeringsförutsättningarna, beskriva sina resursbehov inför kommande år. I samband med det här ska budgetdialog föras mellan politik och nämnder/bolag.

Kommunledningen överlämnar ett förslag till mål och budgetunderlag till politiken, där kommunkoncernens resursbehov är prioriterade och utvärderade utifrån planeringsförutsättningar samt fortlöpande omvärldsbevakning.

Processen ska utmynna i "Mål och Budget" där politiska prioriteringar för planeringsperioden framgår tillsammans samhörande resultatbudget, balansbudget, investeringsbudget samt kassaflödesbudget.

Förslag till budget ska upprättas av styrelsen före oktober månads utgång. Förslag till budget för revisorernas verksamhet ska upprättas av fullmäktiges presidium senast vid samma tidpunkt.

Den politiska delen av processen avslutas med att Kommunfullmäktige fastställer mål och budget samt att nämnderna därefter fastställer sina respektive verksamhetsplaner med internbudget. Budgeten fastställs av fullmäktige före november månads utgång, om inte särskilda skäl föreligger.

För tjänsteorganisationen avslutas processen med fastställda verksamhetsplaner och detaljerade internbudgetar. Den politiska processen ska vara avslutad senast den 31 december året innan budgetåret.

Processen ska genomföras i dialog med verksamheterna, bolagen och med andra identifierade huvudintressenter.

Budgetuppföljning

Kommunstyrelsen ska löpande informeras om kommunens resultat, dvs. ekonomikontoret lämnar månadsvis en ekonomirapportering. Rapporteringen inhämtas genom fasta rapporter från befintliga system.

Nämnder och bolag ska upprätta en tertialrapport efter april som inkluderar helårsprognos för resultat, investeringar och kassaflöde, med fokus på ekonomi. I samband med den här rapporteringen ska det finnas möjlighet att lämna prognos för måluppfyllelse samt att kunna återkoppla utmaningar och framgångar. Rapporteringen ska presenteras för kommunstyrelsen.

I samband med att delårsrapport ska upprättas förväntas nämnder och bolag att rapportera resultat gällande måluppfyllelse, verksamhetsutveckling, systematiskt arbetsmiljöarbete och ekonomi. I samband med detta förväntas en helårsprognos lämnas för måluppfyllelse och ekonomiskt utfall. Ekonomikontoret ansvarar för att framlägga årsredovisningen, inklusive sammanställd redovisning, för kommunstyrelsen senast i oktober.

I samband med att årsbokslut ska upprättas förväntas nämnder och bolag att rapportera årets resultat gällande måluppfyllelse, verksamhetsutveckling, systematiskt arbetsmiljöarbete och ekonomi. Ekonomikontoret ansvarar för att framlägga årsredovisningen, inklusive sammanställd redovisning, för kommunstyrelsen senast i april.

Negativ avvikelse från budget

En självklar förutsättning för att kunna uppnå en god ekonomisk hushållning är att samtliga nämnder och förvaltningar visar budgetdisciplin, innebärande att följsamhet mot och respekt för beslutade budgetramar skall vara fullständig.

Verksamhetsansvariga chefer skall omedelbart vidta åtgärder om uppföljningen visar att den ekonomiska ramen är på väg att överskridas. Verksamhetsansvariga chefer skall informera förvaltningsledningen om åtgärderna leder till väsentliga avsteg från målen för verksamheten. Även i detta fall ankommer det på de ansvariga cheferna att komma med förslag till åtgärder för att hålla sig inom tilldelad budgetram. Om väsentliga avsteg från målen måste göras blir det en fråga för, i första hand, den ansvariga nämnden. I detta fall är det respektive förvaltningschef som har att presentera åtgärdsförslag.